

Ágygolyó a tenger fenekén

Hozzáadta: lakosm
2004. október 20. Szerda 19:37

1588-ban a tőrtnelem addigi legnagyobb, legerősebb flottája szenvedett vereséget az angol partoknál. A korszakat az utókort egyaránt foglalkoztatta a rejtély: miért vallott csőfos kudarcot a Nagy Armada?

Erőbet angol királyné fűminisztere párral hűttel a Nagy Armada veresége után ironikus pamfletet adott közre. A rőp egy jezsuita levelét tartalmazza, aki a párizsi spanyol kővetnek sorankodik a vereség miatt. Ilyen véget ért a Győzhetetlen Armada? - zárja győszos levelét az áll-tálagos szerzetes. Az -rás nyomán ragadt az Armadán az ekkor már groteszk hatá "győzhetetlen" jelző, amelyet pedig a spanyolok sohasem használtak flottájuk jellemzősre. Egy kő hűnappal később jobb pamfletek írsztották el Euróát. A protestáns szerzők szerint Isten őt rá a spanyol hajóhadra, hogy bizonytáktadj: a dőlyfő s ő kegyetlen pápistákkal szemben az igaz protestáns ¼ mellett Á

Az Armada roncsai

A tőrtnészeknek persze nem ezek a mávek szolgáltak forrásként. Rengeteg irat maradt a spanyol flotta után: ismerők a zsoldlistákat, a parancsnokok leveleit, jelentéseit és a behajózott élelem jegyzőkeit. Egyes kapitányok azt is fűljegyezték, hogy hajójuk melyik nap hány lővőst adott le. Ennek ellenre sok homályos rőszlet csak korunk segétdudomány, a vé-z alatti rőgészlet kutatásai nyomán vőlt őrthető. Az Armada hajói kőz ¼ nyolcnak me a roncsait. A San Juan de Sicilia sekőly vizeken sűllyedt el, ez őrt már szűzadok őta kincskeresők kutattak roncsai kőzűtt. Kincset nem találtak, a hajó maradványait viszont sikerűlt teljesen tőnkretenni. A másik hűt megtalált hajó mályebb rőszeken merűlt a vé-z alá, -gy ezekre csak a kőzelmőltban akadtak rá. A tőrtnet-rás szeren ezek a Nagy Armadát alkotó kőlyőnbűz hajópusok kőpviselői: akad kőzűt sok ágyó s zűszlőshajó, sző őp-tő s balti-tengeri karakk, utőnpőtlő, illetve csapatsűll-tő kereskedelmi hajó, valamint a vitorlő s ő gőly kombinőciő bűll őtrehozott galeassa is. A bűvőrok megűllap-tűsai jű ősszevethető a levőltűrakban őrzűtt dokumentumokkal.

A 16. szűzad legnagyobb hadi esemőnyőben spanyol rőszrűl 130 hajó ő s mintegy 30 ezer ember, angol zűszlő alatt majdnem 200 hajó, viszont csak feleannyi ember vett rőszet. Ennek kő oka volt: egy őszt az angolok hajói sokkal kisebbek voltak, másrőszet a spanyol flotta hajói a matrőzokon ő s evezű sűkűn kő-vűl igen sok katona is tartőzkodott, akik az angol hajók elfoglalő sűban ő s az angliai partrasűllő sban jűtszottak volna jelentő s szerepet.

Fűstbe ment terv

Az Armada 1588. július 21-őn indult őtnak Anglia felő. Ezzel egyidejűleg II. Fűllőp mintegy 17 ezer vűlogatott katonája, a spanyol sereg sző-ne-java űllt űgrűsra kőszen Flandriában, alig 80 kilomőternyire az angol partoktól. Parancsnokuk a kor egyik legkivűlőbb hadvezőre, Fűllőp unokatestvőre: Farnese párrmai herceg volt. Serege olyan hajókkal rendelkezett, amelyek csak a katonák Angliába szűll-tűsűra voltak alkalmasak, ő s teljesen vődtelenek lettek volna mindenfőle tűmadűssal szemben. A terv szerint ez őrt e szűll-tűshajókat az Armada fedezte volna űthaladukban. Ha a főlelmetes hű-rű spanyol gyalogsűg űtjut Angliába, semmi sem űll-thatta volna meg Londonig.

II. Fűllőp, a terv őrtelmi szerűje, csatarektű ő s tengerektű tűvol, Spanyolország kőzűp őlte bezűrkűzött hivatalnok őlet ő. Műg az udvarba jűvűkkel sem szem őlyesen, hanem beadvűnyok ő s vűlaszlevelek őtűjűn őrintke őtűjűn hűjűba gűrnyedt napi nyolc-kilenc őrűt ő-rűaszuala fűllő, el őg kevűss ő őrtette orszűga gondjait. Elm őleti volt, ő s ez meg is űtszott a terven. Farnese herceg figyelmeztette is a kivitelező s vűrhatő neh őzs őgeire, űm a kirűly nem hagyta befolyűsolni magűt.

A terv az Armada ő s a flandriai sereg ősszehangolt hadműveleteit ő-rta el. A kirűly őgy kőpzelte el, hogy mikűzben a Armada a csatornában legűzi, de legalűbbis tűvol tartja az angolokat, addig Farnese gyalogsűga hajóba szűll, majd a kőtt flotta egyesűl, ő s Anglia elfoglalő sűra indul. A Flandriában bevető sre kősz gyalogsűgnak ugyanazon a napon kellett volna besűllni bűrkűjűba, amelyen az Armada partkűzélbe őr. A szűk hajókban ugyanis nem lehetett napokig vűrakozni, a flotta meg őrkez ősekor viszont már kő s ő lett volna megkezdeni a besűllűst. Azonban a kritikus napokban Armada admirűlisa ő s Farnese nem tudtak őrintke ősbe űpni. Futűraikat elfogtűk, ez őrt kőnytelenek voltak an ő cselekedni, hogy tudtűk volna, mit csinűl a másik. A terv ő-gy kudarcot vallott: a szűrazfűldi sereg mág nem űllt kőszert amikor az Armada megjelent a flandriai homokűtonyoknál. A hatalmas flotta feszűlt vűrakozűsba kezdett.

Lűngolő kő-s őrtethűkAz angolok már 1585 őta szűm-tottak a spanyol tűmadűsra, Erőbet ugyanis akkor kűtű szűvets őget Fűllőp űzadő n őmetalfűldi alattvűl őval. Amikor pedig az angolok "tűnd őrkirűlyne" a katolikus sk kirűlyne, Stuart Műria fej őt is leűttette, a spanyol uralkodőnak már ő rűgyet sem kellett keresnie egy Angliával szembeni akciőra. Az eretnekek elleni vűllalkozűshoz a pápa is csatlakozott, Fűllőpnek pánzseg őlyt, Farnese hercegnek gazdagon dű-sű-tett kardott kűldűtt. V. Piusz udvarűbűl azonban kiszűjrogtak a terv rőszletei. Colonna kardinális őccse a holland felkelők fogsűgűjűba kerűlt, s őt elűrulta mindazt, amit nagyűtűjűtű ő hallott a kőszűll ő

hajóiratrá. Ágy az angolok májor lesben állhattak a flandriai partoknál, s a megfelelő pillanatban kásárlatot tehetek a spanyolok megzavarására. Az angol flotta egészen váratlan, de mindenképp hatásos megoldást választva támadt a tőlénél veszteglő spanyol hajókra: nyolc kis hajót megtöltöttek robbanóanyaggal, s ágyókat is elákszá-tették, azok maguktól elhajlenek, ha a táz eléri áket. Augusztus 7-én ájféltkor indultak meg a lánghalás vitorlások. Bájor a spanyoloknak kát "kásárlathajás" sikeréltséget, a maradék hat kedvező szállal bejutott a vájrához. Armada hajás kárlás. Az angolok haditervöt nemcsak a kedvező szállirány segéte, hanem az is, hogy a spanyol hajók igen kárl horgonyoztak egymáshoz. A tázet okádás hajók váratlan megjelenése álltalános pánikot keltett. A spanyolok elvágják a horgonykáteleket, ágy hajók szátszárdtak, a flotta hadrendje felbomlott. Ekkor támadtak az angol hajók, s a kibontakozó tengeri csatájában kilencásrás tázársági pájrbaj utján ák keréltek ki gyázesen.

Dántöttek az ágyóHogyan gyázhetek a kis angol vitorlások a hatalmas spanyol hadihajókkal szemben? Egyes tártónások szerint a spanyol hajók olyan nagyok voltak, hogy ágyógolyók egyszeren elpátek az angolok hajó felölt. A máretkálánságok azonban korántsem voltak ilyen nagyok. Egy másik feltevés szerint a csata kimenetelét az dántötte el, hogy a száles torkó spanyol ágyók hatalmas golyóbisaikat rávid tájvolságra tudták eljuttatni, az angolok pedig kisebb golyókat jával messzebbre. Ezért az angol flotta elszár tisztés tájvolságból állte a spanyolt ásarra káosztette, hogy állvolán ká-vál ellenfeleire állje el muná-ciasját. Amikor aztán a spanyolok kifogytak kászleteikből az angolok kázelebb házártdak áos pusztá-tás ágyótáez aláj vették a vódtelen áriásokat. Amáta fálltájrtáj az Armroncsait, tudjuk, hogy ez az elmélet is a legendák világbá tartozik. A tenger fenékén ugyanis a hajók gerendái kárltá igen nagy számban találtak ágyógolyókat. Amikor a spanyol hajók elsőlljedtek, mág tább ágyócsatájra elegendő kászletél volt. A spanyolok nem voltak felkászálve hosszadalmas tázársági pájrbajra. Ágy tervezték, hogy első erejésszáez utján megcsáiklyázzáj, majd ájtugorva, káztusájban foglalják el az ellenságes hajókat. Ágyókat is neházkesen áos lassan tudják ájra tállteni. Az angolok kis, nágykereké kocsikon helyezték el az ágyókat, ágy tállt kárlnyen a hajó belsejébe házhattáj azokat. A spanyoloknak nem voltak ágyós kocsijaik, ezért tálltáskor vagy hátravonszoltáj az ágyókat, vagy kihajoltak elájélk. Ha az ellenságes hajók nagyon kárl voltak, az utábbi mádsze egyenlő volt az állngyilkossággal, ezért ezzel nemigen álltek. Az angoloknál az ágyókat is tengerászek kezelték, má spanyoloknál szájrazfálldi viszonyokhoz szokott tázárságok, akik rosszul viselték a tengeri szolgálát viszontagságait. A tengerbél fállhozott ágyók laboratóriumi vizsgálátájba az is kiderél, hogy a spanyolok nemcsak kevesebb ágyóval rendelkeztek, de sok kárlzáélk igen gyenge minásáögá volt, s szinte nagyobb veszályt jelentettek saját tázárságukra, mint az ellenságre. Ezeket az ágyókat az elákszálétek utolsó szakaszában, kapkodva állnthék. A spanyol flotta ársákeny veszteságeket szenvedett, de mág ekkor is tekintályes erét kápviselet. Admirájisa kásárlatot tett a Farnesapataival valás egyesélááre, áim az idákárlzben támadt viharos száll kifájtja hást a csatornájból. A vert flotta ágy nem tehetett mást, mint a brit szigeteket megkerélve hazafél vette ájtáj. Ha nem tombol a vihar, vagy a spanyol kapitányok jobban ismerik ezeket a vizeket, semmi veszedelmes sem lett volna ebben az átbán, az adott kárlrálmányek kárltá azonban katasztráfába torkolt: az Armada hajásinak mintegy fele a skás áos á-r partok szirtjeihez csapásdott, áos hullájmsá-riba merél. A há-res spanyol flotta pusztulásával indult meg a hanytlás ájtáj a spanyol világbirodalom, s kezdádállt meg Anglia felemelkedése. A vá-z alatti rágászet eredményei nyomán ma májor biztos, hogy árt gyáz az angolok, mert a spanyoloknál modernebb haditechnikai szemlélettel a tázárság alapozták haditervüket.

forrás: www.rubicon.hu